

SZKOLENIE 1: Kształcenie osób dorosłych

WPROWADZENIE:

W jednostce szkoleniowej „Kształcenie osób dorosłych” wprowadzono podstawowe pojęcia dotyczące uczenia się w późniejszym wieku odwołujące się do zasad edukacji dorosłych sformułowanych przez m.in. Freire, Mezirowa, Brookfielda. Celem jednostki jest zapoznanie trenerów z wytycznymi projektowania działań edukacyjnych adresowanych do osób starszych, w szczególności tych, które mają trudności w dostępie do uczenia się. Zaproponowane metody i techniki, mają pomóc nauczycielom, instruktorom uzyskać głębszą wiedzę na temat skutecznego nauczania osób starszych.

CELE SZKOLENIA:

Uczestnicy szkolenia będą potrafili:

- Identyfikować potencjalne trudności w uczeniu osób starszych, szczególnie tych osób, które mają ograniczenia.
- Identyfikować cechy i objawy starzenia się.
- Pokonywać opór osób uczących się, tworzyć pozytywne środowisko edukacyjne.
- Wzmacniać pewność siebie.
- Zrozumieć powody, dla których osoby starsze chcą się uczyć.
- Opracować moduły szkoleniowe dla seniorów, które będą odpowiadały rzeczywistym potrzebom.

TREŚĆ SZKOLENIA:

ZADANIE 1:

Angażowanie uczniów

W każdym szkoleniu kluczowym wyzwaniem jest zaangażowanie uczniów. W celu zmotywowania i zachęcenia do uczestnictwa trener powinien przygotować atrakcyjne środowisko edukacyjne. W przypadku marginalizowanych seniorów, którzy może nigdy wcześniej nie uczestniczyli w procesie uczenia się motywowanie uczniów jest jeszcze trudniejsze. Jak można zaangażować takich uczniów zmotywować do udziału i ukończenia szkolenia?

Studium przypadku

Uczestnicy pracują w małych grupach roboczych. Uwagi uczniów trener zapisuje na tablicy i są one widoczne w trakcie całego procesu.

„Antoni ma 70 lat i mieszka w małej wsi na greckiej wyspie. Jest absolwentem szkoły podstawowej, całe życie był rolnikiem, a obecnie jest na emeryturze. Był zachęcany przez członków swojej społeczności do udziału w darmowym kursie na temat zdrowia. Niestety kurs odbywa się w tym samym czasie, w którym zazwyczaj spotyka swojego przyjaciela w kawiarni pije uzo i gra w karty. Przyszedł na pierwsze spotkanie, ale nie jest pewien co tam robi i jakie są jego oczekiwania. Chce opuścić spotkanie przed jego rozpoczęciem.”

Po zapoznaniu się z opisem uczestnicy pracują w małych grupach i odpowiadają na następujące pytania:

- **Dlaczego Antoni nie chce uczestniczyć w kursie?**
- **Jak można wykorzystać jego wiedzę i doświadczenie życiowe oraz sprawić, aby poczuł się potrzebny?**
- **Jak można przezwyciężyć jego obawy i sceptycyzm?**

Dyskusja w małych grupach oraz czas na refleksję.

Co wywarło na Tobie największe wrażenie?

ZADANIE 2:

Uczenie się w późniejszym wieku

W tym zadaniu zbadamy przyczyny dlaczego starsi ludzie chcą się uczyć, jak wygląda uczenie się w późniejszym życiu, jakie umiejętności, kompetencje są potrzebne, aby móc aktywnie starzeć się. Zaproponowano tzw. metodę kategorii estetycznej, stosując dzieło sztuki jako bodziec do dalszej analizy tematu.

Zadanie wykorzystuje "krytyczne i kreatywne uczenie się poprzez wykorzystanie kategorii estetycznej"

Zadanie podzielono na cztery etapy. Odpowiedzi na zaproponowane pytania moderator notuje na tablicy i są one widoczne w trakcie całego procesu. Podczas pierwszych dwóch etapów, uczestnicy wyrażają swoje indywidualne przemyślenia. Podczas pozostałych dwóch, pracują w małych grupach, a następnie, każda grupa przedstawia swoje pomysły na sesji plenarnej.

Uczestnikom pokazujemy obraz "Pierwsze kroki" autorstwa Georgiosa Iakovidisa (1892).

PIERWSZY ETAP

Pytania

Daj sobie czas na oglądanie obrazu.

- Co widzisz?
- Gdzie i kiedy odbywa się ta scena?
- Jak postrzegasz relację między babcią i dzieckiem?
- Jakie widzisz kontrasty?
- Czy jest coś, co Ciebie zaskakuje?
- Jakie uczucia wywołuje u Ciebie ta scena?

DRUGI ETAP

Pytania analityczne

- Oceń sportretowane postacie
- Opisz sytuacje z perspektywy starszej kobiety.
- Jakie atuty posiada starsza kobieta?
- Jakie są jej oczekiwania?
- Jakie są jej obawy?
- Czy w tamtej sytuacji uczenie się mogłoby pomóc tej kobiecie?
- Jakie doświadczenia życiowe mogą odegrać ważną rolę w późniejszym życiu?
- Jakie umiejętności, jaka wiedza są potrzebne do aktywnego starzenia się?
- W jaki sposób można wspomagać upodmiotowienie i niezależność osób starszych?

TRZECI ETAP

Wnioski

- Przemyśl jeszcze raz cały proces.
- Oceń doświadczenia i ponownie zastanów się nad swoimi spostrzeżeniami.

CZWARTY ETAP

Podsumowanie

ZADANIE 3:

Nauczyciele i uczniowie oraz ich funkcje w klasie

Mając na uwadze wnioski z poprzednich zadań, przedyskutuj w grupie i zanotuj na tablicy odpowiedzi na następujące pytania:

- **Jakie cechy powinien posiadać edukator osób dorosłych, aby wspierać w uczeniu się osoby starsze znajdujące się w niekorzystnej sytuacji?**
- **Jaka jest rola ucznia gwarantująca sukces edukacyjny?**

Więcej pomysłów i propozycji jak uczyć osoby starsze poznasz odwiedzając stronę projektu „LARA” - Uczenie się odpowiedzią na starzenie się, www.laraproject.net